

Corona Actualiteiten Rapportage #19 | Nieuw Coronavirus

1. GEGEVENS	
Aan	<p>5.1.2e</p> <p>CZ</p> <p>IZ (incl. 5.1.2e Geneve en 5.1.2e Brussel)</p> <p>LZ</p> <p>ZJCN</p> <p>DCO</p> <p>PG</p> <p>GMT</p> <p>5.1.2e IGJ</p> <p>DCC IenW</p> <p>5.1.2e Buitenlandse Zaken</p> <p>NCC</p> <p>DCC BZK</p> <p>DCC LNV</p> <p>5.1.2e VWS Washington, India en Beijing</p> <p>LOCC</p> <p>AZ</p> <p>RIVM</p>
Datum	26 januari 2021, tot 16:35 uur
Nummer	19
Planning	Dinsdag
Classificatie	Dep. Vertrouwelijk

2. INFORMATIEBEELD
<p>Kernverhaal</p> <p>In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus. Dit virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. Het nieuwe virus heeft zich inmiddels wereldwijd verspreid. Ook in Nederland zijn COVID-19 patiënten en zijn er patiënten overleden aan het virus. Het Nederlandse beleid is erop gericht om verspreiding maximaal te controleren en zo de druk op de zorg te minimaliseren.</p> <p>Feiten</p> <p><u>Algemeen beeld</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het aantal nieuwe positief geteste personen is op 26 januari: 3.997. Dit is een daling ten opzichte van de dag ervoor (4.129). • Het RIVM meldt deze week een lichte daling van 8% in het aantal positieve testuitslagen. Met 206 besmettingen per 100.000 inwoners in de afgelopen week is de situatie nog steeds ernstig. • Het percentage positieve testen is gelijk aan het percentage positief in de week daarvoor met 11,7%. N.B. Dit is exclusief resultaten van gemeente Lansingerland in verband met het grootschalig testen in Lansingerland. Door het grootschalig testen in Lansingerland is het percentage positief in Nederland 11,0%. • De 5 veiligheidsregio's met de meeste positief geteste personen per 100.000 inwoners per week op 26 januari: Limburg-Noord, Zaanstreek-Waterland, Brabant-Zuidoost, Noord-Holland-Noord, Twente. • Landelijk zitten we sinds vrijdag 15 januari onder de signaalwaarde voor inschalingsniveau 'zeer ernstig' (250) over de afgelopen week. • We zitten op gemiddeld 204,7 positief geteste mensen per 100.000 inwoners over de afgelopen 7 dagen (20 t/m 26 januari).

- Deze week heeft de meerderheid van alle regio's minder dan 250 meldingen per 100.000 inwoners. Met uitzondering van Limburg-Noord, Zaanstreek-Waterland, Brabant-Zuidoost, Noord-Holland-Noord, Twente, en Limburg-Zuid.
- Overzicht van de stand van zaken omtrent BCO varianten (update donderdag 14 januari):
 - 24 van de 25 GGD'en voeren volledig BCO uit of volledig BCO zonder monitorgesprekken op dag 5 en dag 10.
 - 1 GGD voert risicogestuurd BCO uit waarbij alleen de indexen gebeld worden.
- Het Reproductie getal is op 25 januari gerapporteerd: 0.93 (waarde van 8 januari). (Bron: weekbericht RIVM 26 januari). De week daarvoor was dit 0.98.
- Het aantal besmettelijke personen is deze week 123.890 (is dinsdag 26 januari geactualiseerd door RIVM). Het aantal besmettelijke personen van de week ervoor was: 136.241.

Ziekenhuisciifers

- Het totaal aantal opgenomen COVID-patiënten in Nederland bedraagt 2375,5 minder dan de vorige dag.
- Daarvan liggen er **670 COVID-patiënten op de IC**, een stijging van 10 patiënten, en **1705 COVID-patiënten op de kliniek**, 15 patiënten minder dan gisteren.
- Er liggen daarnaast 466 non-COVID-patiënten op de IC, 50 meer dan gisteren. De totale IC-bezetting is met 60 patiënten gestegen naar 1136 bedden. De COVID-bezetting op de IC blijft hoog, waardoor er meer COVID- dan non-COVID-patiënten liggen.
- Het aantal nieuwe COVID-opnames bedraagt **219 in de kliniek**, 50 opnames meer dan gisteren, en **52 op de IC**, dat zijn 28 nieuwe opnames meer dan gisteren. Vandaag zien we een piek in IC opnames. Gemiddeld is het aantal opnames in de afgelopen week vrij stabiel geweest.
- Er liggen **4 Nederlandse COVID-patiënten op de IC in Duitsland**, evenveel als de vorige dag.
- Gisteren zijn er 14 bovenregionale verplaatsingen met inzet van het LCPS gerealiseerd, waarvan 4 IC.
- Duiding huidige situatie: het gemiddeld aantal opnames is in de afgelopen week vrij stabiel geweest. LCPS verwacht dat deze trend doorzet, ook voor de bezetting op de IC en in de kliniek. Het beeld blijft onzeker, omdat de Britse COVID-variant veel besmettelijker is dan de huidige variant. Hierdoor kan het aantal besmettingen en de instroom op de IC en in de kliniek snel toenemen.

3. OORDEEL (belangrijkste onderwerpen voor VWS)

Thema maximaal controleren

Programmadirectie Covid-19 (PDC19):

Vaccineren

- Vanaf vandaag kunnen de thuiswonende 90-plussers terecht bij de GGD'en voor vaccinatie. Zij krijgen het vaccin van BioNTech/Pfizer.
- Ook zijn sinds vandaag cijfers over vaccineren te vinden op het coronadashboard: [Vaccinaties | Dashboard Coronavirus | Rijksoverheid.nl](#)
- Stand van zaken aantal prikken (26/1): 163931 gezette prikken
- Afgelopen weekend werd bekend dat AstraZeneca minder vaccins zal kunnen leveren. De impact op de vaccinatiestrategie wordt nader uitgewerkt samen met het RIVM.

Testen en traceren

- Op 25 januari werd bekend dat er een datalek is geweest bij twee coronasystemen van de GGD. De gelekte persoonsgegevens zijn afkomstig uit CoronIT (het online registratiesysteem waartoe callcentermedewerkers toegang hebben) en HPzone Light (het informatiesysteem voor het bron- en contactonderzoek van de GGD). De GGD heeft stappen ondernomen.
- Op 26 januari start de grootschalige testcampagne in Rotterdam Charlois.
- BCO wordt naar aanleiding van het OMT-advies aangepast.
- In totaal (GGD testlocaties + klinische testen) werden 342.391 testen afgenomen.
- 21.112 testen waren hiervan een sneltest, dit betekent dat 7,96% van het totaal aantal afgenomen testen is een sneltest. Uit GGD monitor.
- 10,7% werd positief getest in GGD-testlocaties.

Gemiddelde doorlooptijden afgelopen week (26/01):

- De gemiddelde tijd tussen het inplannen van een afspraak en de testafname is 19,8 uur.
- De gemiddelde tijd tussen de testafname en de testuitslag is 20,4 uur.
- De gemiddelde tijd tussen het inplannen van de testafspraken en de testuitslag is 40,2.
- De gemiddelde tijd tussen het inplannen van een afspraak en de testuitslag voor prioritair testen (zorg+onderwijs) is 23,5 uur.

Thema Zorg voor Kwetsbare PersonenCuratieve zorg (CZ):

- De kernpunten vanuit de NZa (19/1) zijn:
 - Het aandeel ziekenhuizen dat aangeeft geen planbare zorg meer te leveren, is deze week gedaald van 54% naar 51%
 - Het aandeel ziekenhuizen dat aangeeft de kritiek planbare zorg nog maar deels te kunnen leveren is licht gestegen van 32% vorige week naar 34%.
 - 3% van de ziekenhuizen geeft aan (semi) acute zorg nog maar deels te kunnen leveren; betreft regio Zwolle (vergelijkbaar met vorige week)
 - De OK-capaciteit is afgeschaald tot 46%. Dit was de week ervoor nog 50%.
 - Het gemiddeld aantal patiënten per verpleegkundige op de IC is gelijk gebleven met 2,3. Het aantal patiënten in de kliniek per verpleegkundige ligt net als vorige week op 3,4.
 - Het gemiddeld landelijke ziekteverzuim is iets gedaald; van 7,8% naar 7,7%
- Gemiste verwijzingen:
 - Het aantal verwijzingen was vorige week 76% t.o.v. een situatie zonder corona.
 - Ook voor zorgvragen die kunnen duiden op kanker blijft het aantal verwijzingen na de kerstvakantie achter bij wat we zouden verwachten zonder corona-uitbraak
- Landelijk blijft de situatie rond de Covid-19-capaciteit in de niet-ziekenhuiszorg kritiek (wekelijkse monitor Zorgcontinuïteit niet-ziekenhuiszorg (22/01)).
- Voor de regio's vormt de grootste uitdaging het organiseren van een goede balans tussen de continuïteit van Covid-19 en niet-Covid-19 gerelateerde zorg en de voorbereiding op een volgende golf.
- De meest realistische scenario's van de prognose voorspellen voor de komende twee weken een daling van de bezetting. Daarna wordt een sterke toename van de besmettingen verwacht door de gestage opkomst van de VK-variant.
- In RO(N)AZ-verband bereidt men zich voor met behulp van noodscenario's en noodmaatregelen. Het openbaar bestuur in de regio's wordt hierbij nadrukkelijk betrokken.
- Het expertiseteam zorgcontinuïteit heeft allerlei maatregelen op instellings-, regionaal- en bovenregionaal niveau in kaart gebracht en ondersteunt de regio's bij de uitwerking van die maatregelen.
- Één regio bevindt zich qua opschalingsniveau in crisis (Rotterdam-Rijnmond), 15 veiligheidsregio's bevinden zich op opschalingsniveau hoog, 7 regio's op niveau midden en 2 regio's op basis.

Langdurige Zorg (LZ):

- In week 3 zien we opnieuw een daling van het aantal nieuwe besmettingen, de sterfte en het aantal besmette locaties. Het gaat dus nog steeds de goede kant op.
- Het aantal nieuwe besmettingen in verpleeghuizen nadert het niveau van het eerste dal in de tweede golf (week 48).
- We zien nu een verdere daling van aantal verpleeghuislocaties en met één of meer besmettingen. Het aantal besmette locaties is echter nog steeds heel hoog.
- Het aantal besmette locaties in de gehandicaptenzorg is in week 3 ook afgenomen.
- De afname van het aantal nieuwe besmettingen bij thuiswonende 70-plussers lijkt wat af te nemen.
- De COVID-19 sterfte in de verpleeghuizen, gehandicaptenzorg en onder de thuiswonende 70-plussers is flink gedaald. Maar bekend is dat de sterftecijfers van de laatste week nog niet volledig zijn.

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ):

- De IGJ is gestart met het **toezicht op Nederlandse laboratoria** die COVID-19 diagnostiek uitvoeren om zicht te krijgen op de kwaliteit van deze diagnostiek, in samenspraak met de Raad voor Accreditatie (RvA).
- Op Europees niveau is overlegd over de beschikbaarheid en kwaliteit van COVID-19 diagnostische producten. Hierbij kwam de afspraak tussen de lidstaten aan de orde om informatie te delen over de impact van SARS-CoV-2 mutaties op de kwaliteit en prestaties van PCR- en antigeentesten en de mate waarin gebruikers hiervan op de hoogte worden gesteld.
- Wat betreft **vaccineren**: Afgelopen week zijn de eerste cliënten in de verpleeghuis- en gehandicaptenzorg gevaccineerd. De inspectie is positief over de wijze waarop de instellingen de complexe logistiek binnen hun organisatie in korte tijd hebben ingericht. Daarbij was grote betrokkenheid merkbaar. Tegelijk constateerden zowel de instellingen als de inspectie een aantal aandachtspunten. De distributie naar de instellingen en vervolgens naar de diverse locaties vraagt nauwkeurigheid en aandacht. Verder moet goed nagedacht worden over de 15 min. observatie na de vaccinatie omdat cliënten op verschillende plekken de prik krijgen, sommigen in hun eigen appartement en anderen in de huiskamer.
- IGJ houdt de **continuïteit van zorg** in de gaten. In de **Jeugdzorg** zien zowel jeugdhulpaanbieders als jeugdbeschermingsorganisaties de spanning in gezinnen en op groepen oplopen. Gezinnen die eerst toe konden met ambulante hulp, hebben nu meer hulp nodig. Residentiële voorzieningen spreken over toenemende agressie en spanning doordat de jongeren veel op de groep zijn. Verder stijgt het aantal adviezen van Veilig Thuis (VT) over het algemeen fors. Het aantal meldingen blijft gemiddeld gesproken gelijk. Dit komt o.a. doordat minder wordt gesignaleerd en gemeld vanuit professionals; de stijging van adviesaanvragen komt vooral vanuit burgers, bureaus en familie. Casuïstiek is gemiddeld gesproken zwaarder van aard. Verwachting is dat VT alleen het topje van de ijsberg ziet en het totaal aantal gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling stijgt.
- Rond de toename van onvrijwillige zorg in de **gehandicaptenzorg** is het beeld wisselend. Sommige zorgaanbieders bevestigen dit (op kamer blijven bij uitbraak, meer medicatie tegen onrust) en anderen niet. Zorgaanbieders vertellen dat als een wilsonbekwame cliënt geen vaccin wil en zich verzet, zij de cliënt dan niet vaccineren. Verder hebben sommige GZ aanbieders, uit angst voor de Britse mutatie en om het proces van vaccineren niet te verstoren, de bezoeksregeling verder aangescherpt, bijvoorbeeld één of twee vaste bezoekers uit één huishouden. Bezoek wordt meer gereguleerd, maar gaat wel door.
- Er zijn geen grote veranderingen in het beeld van de **medisch specialistische zorg** ten opzichte van vorige week. De druk op ziekenhuizen is vanwege het grote aantal COVID-patiënten op de IC en klinische afdelingen nog steeds hoog, maar doordat de instroom relatief beperkt is en ziekenhuizen nu permanent zijn opgeschaald is er over het algemeen voldoende capaciteit, ook voor regionale spreiding. Een aantal ziekenhuizen heeft te maken met forse uitbraken onder zorgverleners en/of patiënten van COVID of een andere infectieziekte zoals MRSA, wat gevolgen heeft voor de toegankelijkheid van dat ziekenhuis. Dat wordt in de regio opgevangen. De IGJ heeft van een beperkt aantal ziekenhuizen vernomen dat er tekorten zijn of dreigen te ontstaan aan bepaalde typen naalden. Het gaat dan om subcutane en middellange naalden.

Thema Caribisch Nederland

Zorg en Jeugd Caribisch Nederland

- Aantal positief geteste mensen totaal: Curaçao 4548, Aruba 6742 (+19), Sint Maarten 1758 (+9), Bonaire 356 (+2), St. Eustatius 20, Saba 6 **(26/01)**.
- De Corona-cijfers op Aruba blijven hoog, er zijn nu 427 actieve gevallen. Op 25 januari werd bekend dat 5 mensen besmet zijn met de Britse mutant. In twee gevallen gaat er om reizigers, in de andere drie gevallen gaat het om inwoners van Aruba. Er wordt momenteel verdere 'sequencing' uitgevoerd om eventuele andere besmettingen met de Britse variant op te sporen. Daarnaast zijn op Aruba vier patiënten overleden dit weekend en 1 gisteren.
- De dalende trends op Curaçao en Bonaire zetten door, er zijn het afgelopen weekend respectievelijk 11 en 4 nieuwe besmettingen geconstateerd.
- Het aantal actieve casussen op Sint-Maarten blijft stabiel. Er liggen op dit moment geen patiënten in het ziekenhuis.
- Op Saba en Sint Eustatius zijn nog steeds ieder 1 persoon besmet. Er zijn geen nieuwe besmettingen vastgesteld.

Internationaal beeld

- Wereldwijd blijft het aantal COVID-19 patiënten toenemen (cijfers ECDC): **(26/01)**
 - Totaal aantal gevallen: **94 582 873 cases**
 - Totaal aantal sterfgevallen: **2 036 713 cases**
- Ook in Europa (EU/EER + Verenigd Koninkrijk) stijgt het aantal gevallen weer:
 - Totaal aantal gevallen: **17 906 888 cases**
 - Totaal aantal sterfgevallen: **425 618 cases**

4. COMMUNICATIE

Pers- en publieksinformatie

- In de publiekscampagne 'Alleen samen krijgen we corona onder controle' wordt de urgentie van het gezamenlijk bestrijden van het coronavirus en de verschillende handelingsperspectieven onder de aandacht gebracht. Inmiddels zijn er deelcampagnes op het gebied van geestelijke gezondheid en verkeer. Veel informatie wordt gedeeld via factsheets en infographics. Deze worden ook (in aangepaste vorm) gedeeld op social media.
- Heel veel publieksinformatie is beschikbaar op www.rijksoverheid.nl/coronavirus. Hier komt vanuit de één-overheidsgedachte informatie interdepartementaal bij elkaar met doelgroepgerichte communicatie. Hier staat ook (een link naar) veel informatie voor speciale doelgroepen zoals laaggeletterden, doven en slechthorenden, anderstaligen, mensen met een visuele beperking, enzovoort.

5. OPSCHALING

VWS

DCC-VWS is afgeschaald

Het DCC – VWS is afgeschaald. Vanaf 14 september 2020 is de nieuwe programmadirectie COVID-19 (PDC-19) bij VWS van start gegaan. U zult van de nieuwe programmadirectie COVID-19 nog steeds de sitrap en omgevingsanalyse ontvangen. De sitraps krijgen wel een nieuwe naam: COVID-19 Actualiteiten Rapportage (CAR). Aanmelden en afmelden voor de rapportage kan via 5.1.2e@minvws.nl.

NCC

NCC is afgeschaald

NKC

NKC is opgeschaald

Deze week

BTC-19 (Beleidsteam COVID19) overleg op dinsdagen donderdag

Betrokkenactoren

VWS, RIVM, NCC, departementen, GGD 'en, huisartsen, ziekenhuizen, koepels